
Hallitus**AIKA** Tiistai 28.10.2025 klo 09:30 - 11:04**PAIKKA** Sähköinen kokous**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 99	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 100	Vuoden 2025 talousarvion muuttaminen	5
§ 101	Matkalippujen hintojen vahvistaminen ja muu hinnoittelu 1.1.2026 alkaen	6
§ 102	Toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen vuosille 2026-2028	9
§ 103	Osavuosikatsaus 3/2025	15
§ 104	Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset	17
§ 105	Tiedoksi merkittävät asiat	18
§ 106	Seuraava kokous	20

Päätöksentekijät	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Saxberg Mirita	Puheenjohtaja, Helsinki	
	Ahsanullah Tarik	Jäsen, Helsinki	
	Alvesalo Amanda	Jäsen, Helsinki	
	Aura Anssi	Jäsen, Vantaa	
	Helin Sari	Jäsen, Helsinki	
	Immonen Jari	Jäsen, Tuusula	
	Koljonen Olli- Pekka	Jäsen, Helsinki	
	Laiho Mia	Jäsen, Espoo	
	Månsson Björn	Jäsen, Helsinki	
	Mäkiluoma Tobias	Varajäsen, Vantaa	Saapui kokoukseen klo 9.49 §:n 101 käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	Rajala Maria	Jäsen, Espoo	
	Seppälä Peppi	Jäsen, Espoo	
	Tamminen Ida	Varapuheenjohtaja, Vantaa	
	Vuorinen Pinja	Jäsen, Helsinki	
Muut osallistujat	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Aallonharja Piia	Varajäsen, Kirkkonummi	
	Vasama Janne	Varajäsen, Kerava	
	Anttila Tero	Asiantuntija, Vantaa	
	Grannas Mikael	Asiantuntija, Sipoo	
	Isotalo Olli	Asiantuntija, Espoo	
	Lehmuskoski Ville	Asiantuntija, Helsinki	
	Lindberg Arto	Asiantuntija, Tuusula	
	Masar Christoffer	Asiantuntija, Kauniainen	
	Rontu Kirsi	Asiantuntija, Kerava	
	Silfver Vesa	Vs. toimitusjohtaja, esittelijä	
	Alakuijala Päivi	Tulosalueen johtaja	
	Flink Mari	Tulosalueen johtaja	
	Saarinen Jussi M	Tulosalueen johtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Savikangas Tuomas	Tulosalueen johtaja	
	Taiha Reija	Tulosalueen johtaja	
	Wallin Johanna	Tulosalueen johtaja	
	Lehtinen Anni	Hallintopäällikkö	

ALLEKIRJOITUKSET

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu

Mirita Saxberg
puheenjohtaja

Jussi M. Saarinen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

28.10.2025

Björn Månsson
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain
140 §:ssä säädetyllä tavalla 29.10.2025.

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus 28.10.2025 § 99

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Ehdotus Hallitus päättää a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi; sekä b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Björn Månssonin (varalla Jari Immonen)

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Vuoden 2025 talousarvion muuttaminen Helsingille maksettavan infrakorvauksen osalta

137/02.02.00.00/2024 Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027

Hallitus 28.10.2025 § 100

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi
yksikön päällikkö Maarit Hauskamaa, maarit.hauskamaa@hsl.fi

Jäsenkunnat laskuttavat HSL:ltä erillisillä sopimuksilla joukkoliikenteen käyttöön osoitetusta joukkoliikenneinfraomaisuudesta käyttökorvausta. Erillisessä infrasopimuksessa määritellään, että kuntayhtymältä laskutettava ja edelleen HSL:n tuloilla katettava infrakorvaus perustuu HSL:n talousarvioon. Infrasopimuksessa määritellään myös, että mikäli vuoden aikana tulee tietoon huomattavia muutoksia jli-infrakorvauksen suuruuteen, käsitellään muutokset HSL:ssä talousarviomuutoksena.

Muutos Helsingille maksettavaan infrakorvaukseen

Talousarvion hyväksymisen jälkeen on havaittu virhe Helsingille maksettavan infrakorvauksen laskennassa. Virhe koskee vuoden 2025 laskutuksessa huomioitavaa vuoden 2023 oikaisuerää, jonka laskennassa oli jäänyt huomioimatta vuodelle 2023 Yhtymäkokouksessa 28.11.2023 § 9 hyväksytty talousarviomuutos ja oikaisuerä oli laskettu alkuperäisen talousarvion 2023 pohjalta.

Laskuvirheen korjauksen johdosta Helsingille maksettava infrakorvaus vuodelta 2025 on 115,361 milj. euroa (ilman alv) alkuperäisen talousarvion 112,799 milj. euron sijaan (ilman alv). Helsingille vuonna 2025 maksettava korvaus kasvaa muutoksen seurauksena 2,562 milj. eurolla (ilman alv). Helsinki on jo huomionnut korjauksen vuoden 2025 toteutuneessa laskutuksessa. Jäsenkunnille maksettavat infrakorvaukset vuonna 2025 ovat siten yhteensä 236,471 milj. euroa (ilman alv) alkuperäisen 233,909 milj. euron (ilman alv) sijaan.

Yhtymäkokous on hyväksyessään talousarvion 2025 päättänyt, että sitovia eriä talousarviossa ovat toimintamenot yhteensä, investointimenot yhteensä ja sitova tuloarvio kuntaosuudet yhteensä. Tämä infrakorvauksen laskutusmuutos ei aiheuta muutostarvetta sitoviin eriin, vaan muutos voidaan sisällyttää toimintamenoihin.

Ehdotus

Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että HSL:n infrakorvauksiin varattu talousarvio muutetaan Helsingille maksettavien infrakorvausten osalta niin, että Helsingille maksettavat infrakorvaukset vuonna 2025 ovat yhteensä 115,361 milj. euroa (ilman alv) ja kunnille yhteensä maksettavat infrakorvaukset 236,471 milj. euroa (ilman alv). Muutoksesta ei aiheudu tarvetta muuttaa yhtymäkokouksen vuodelle 2025 päättämiä sitovia eriä.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Matkalippujen hintojen vahvistaminen ja muu hinnoittelu 1.1.2026 alkaen

153/02.02.00.00/2025 Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028

Hallitus 28.10.2025 § 101

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Mari Flink, etunimi.sukunimi@hsl.fi
Yksikön päällikkö Rauno Särkkäaho, etunimi.sukunimi@hsl.fi
Johtava tariffisuunnittelija Jarmo Riikonen, etunimi.sukunimi@hsl.fi
Tuotepäällikkö Vesa Jääskö, etunimi.sukunimi@hsl.fi

HSL laatii vuosittain ehdotuksen taloussuunnitelmaksi, joka sisältää mm. tariffien muutoksia koskevat suunnitelmat. Vaikka matkalippujen hinnoista päätetään erillisessä asiakohdassa, vaikuttavat siinä tehtävät ratkaisut yhtymäkokoukselle tehtävään toiminta- ja taloussuunnitelmaesitykseen. Kokouksessa asiakohtana § 102 käsiteltävä toiminta- ja taloussuunnitelmaesitys perustuu tämän asiakohdan mukaiseen matkalippujen hinnoitteluun ja sen sisältöön.

Kohti uutta strategiakautta

Kasvavat infrakustannukset sekä kuntasubventio eli kuntien HSL:lle maksaman rahoituksen tavoitetaso aiheuttavat merkittäviä lippujen hinnankorotuspaineita TTS-kaudella 2026–2028. Vuoteen 2029 mennessä lipputulojen tulisi kasvaa vähintään 467 miljoonaan. Joukkoliikenteen kysyntään vaikuttavat hinnoitteluakin merkittävämmiin matka-aika ja vaiva, joita työmaat TTS-kauden aikana haastavat. Työmaiden, erityisesti ratakatkojen, vaikutuksen arvioidaan alentavan lipputulokertymää -2 M€ vuonna 2026. Epävarmuutta lipputulojen todelliseen toteumaan aiheuttavat hintajoustopäätösten todellinen toteuma hintojen korotuksissa, matkustuksen palautumisen hitaus merkittävien katkojen jälkeen sekä kasvuodotukset kuluttaja- ja yritysmyyntissä, joita sisältyy 2026 vuoden lipputuloihin 4M€.

HSL:n tavoittelee maltillisilla hinnankorotuksilla vuonna 2026 409,6 milj. euron lipputuloja, jolloin kuntien rahoitusosuus ei kasva suhteettomasti kasvavien kustannusten vuoksi. Haluamme edistää lippujen helppokäyttöisyyttä ja edistää uusien asiakkaiden joukkoliikenteen käyttöä. Otamme ensi vuonna käyttöön keralippujen yhden vuorokauden hintakaton, joka helpottaa sekä turistien että seudun asukkaiden joukkoliikenteen käyttöä. Jatkamme edelleen asiakkaidemme asiointin ohjausta HSL-sovellukseen ja uuteen Lippukauppaan. Lisäksi otamme käyttöön E-vyöhykkeen ja luovumme lisävyöhykelipuista, joista on päätetty jo syksyllä 2025, mutta käyttöönotto on odottanut uuden lippujärjestelmän toteutumista.

Muutokset lippujen hintoihin vuonna 2026

- Hintoihin keskimääräinen 4% tasokorotus 1.1.2026 alkaen.
- Vuorokausilipun hintaa käytetään yhden vuorokauden hintakattona keralipuissa. Hintakaton käyttöönotto toteutuu vaiheittain. Tavoitteena on ottaa hintakatto käyttöön ensin lähimaksulla ostettujen keralippujen yhteydessä.

Ehdotus

Hallitus päättää vahvistaa matkalippujen arvonlisäverolliset hinnat liitteenä esitetyn mukaisesti ja valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään hintakattojen tarkemmasta käyttöönottohetkestä.

Käsittely

Hallituksen varajäsen Tobias Mäkiluoma saapui kokoukseen klo 9.49 ennen päätöksentekoa.

Käsittelyn aikana tehtiin kaksi esittelijän ehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta.

Hallituksen puheenjohtaja Mirita Saxberg ehdotti, että hallitus päättää vahvistaa matkalippujen hinnat maltillisen 3,1 prosentin tasokorotuksen mukaisesti ja valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään matkalippujen arvonlisäverollisista hinnoista sekä hintakattojen tarkemmasta käyttöönottohetkestä, perusteluinaan: ”Hallituksen päätös perustuu KOK, SDP, PS ja RKP -puolueiden poliittiseen sopuun ennakoitavasta hintakehityksestä kaudella 2026-2029, jonka aikana matkalippujen hinnat vahvistetaan vuosittain vastaavan tasokorotuksen mukaisesti. Hallitus katsoo hintakehityksen vastuulliseksi huomioiden toimintaympäristön muutokset, kasvavat infrakustannukset, sekä kuntien HSL:lle maksaman rahoituksen tavoitetason, jotka aiheuttavat lippujen hinnankorotuspaineita.” Esitystä kannattivat hallituksen jäsenet Björn Månsson, Ida Tamminen sekä Jari Immonen.

Hallituksen jäsen Peppi Seppälä ehdotti, että lippujen hintoihin ei tehdä tasokorotusta, perusteluinaan: ”HSL:n lippujen hinnat ovat kohonneet kipurajalle ja monilla ei ole varaa käyttää julkista liikennettä. Sekä Helsinki että Espoo ovat lausunnoissaan HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaan todenneet vastustavansa lippujen hintojen nosta. Lisäksi HSL:n rahoitusmallin uudistamisesta käydään parhaillaan keskusteluita. Tilanteessa jossa taloustilanne voi muuttua huomattavasti ei lippujen hintoja tule nostaa vaan keskittyä korjaamaan rahoitusmallin ongelmat ensin. Tämän vuoksi esitämme, että lippujen hintoihin ei tehdä tasokorotusta vuonna 2026 ja kunnilta peritään nykytason pitämiseksi vaatimat varat tarvittaessa kuntaosuuksia kasvattamalla.” Esitystä kannatti hallituksen jäsen Pinja Vuorinen.

Koska oli tehty kaksi esittelijän ehdotuksesta poikkeavaa kannatettua ehdotusta, päätettiin äänestää ensin näitä ehdotuksia vastakkain ja sen jälkeen voittanutta ehdotusta esittelijän ehdotusta vastaan.

Pidettiin nimenhuutoäänestys, jossa Saxbergin ehdotusta (3,1 %:n korotus) kannattavat äänestivät JAA, ja Seppälän ehdotusta (ei korotusta) kannattavat äänestivät EI. Äänestyksessä annettiin 10 JAA-ääntä (Ahsanullah, Aura, Helin, Immonen, Koljonen, Laiho, Månsson, Rajala, Tamminen ja Saxberg) ja 4 EI-ääntä (Alvesalo, Seppälä, Mäkiluoma ja Vuorinen). Puheenjohtaja totesi oman ehdotuksensa voittaneen äänestyksen.

Seuraavaksi äänestettiin voittanutta ehdotusta esittelijän pohjaehdotusta vastaan. Esittelijän ehdotusta (4 %:n korotus) kannattavat äänestivät JAA, ja Saxbergin ehdotusta (3,1 %:n korotus) kannattavat äänestivät EI. Äänestyksessä annettiin 0 JAA-ääntä ja 14 EI-ääntä. Puheenjohtaja totesi oman ehdotuksensa voittaneen äänestyksen.

Päätös

Hallitus päätti vahvistaa matkalippujen hinnat maltillisen 3,1 prosentin tasokorotuksen mukaisesti ja valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään matkalippujen arvonlisäverollisista hinnoista sekä hintakattojen tarkemmasta käyttöönottohetkestä.

Toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen vuosille 2026-2028

153/02.02.00.00/2025 Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028

Hallitus 28.10.2025 § 102

Esittelijä
Valmistelija

Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Johtaja Jussi Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi
yksikön päällikkö Maarit Hauskamaa, maarit.hauskamaa@hsl.fi

HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelma (TTS) on laadittu kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan talousarviosta ja -suunnitelmasta tulee päättää viimeistään marraskuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa (11 §). Yhtymäkokouksen kokouskutsu on lähetettävä, ellei erityisestä syystä ole tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa, vähintään kuukautta ennen kokousta jäsenkunnille sekä tiedoksi kuntayhtymän hallituksen jäsenille (13 §). Lisäksi talousarvioehdotuksesta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen (23 §).

Talousarvion ja -suunnitelman perusteena ovat:

- HSL:n strategiaesitys 2026-2029,
- voimassa oleva TTS 2025-2027,
- vuoden 2024 tilinpäätöstiedot ja saatavissa olevat toteutuma- ja ennustetiedot vuodelta 2025 sekä
- hyväksytty liikennöintisuunnitelma 2025-2026 ja pidemmän aikavälin suunnitelmat.

HSL:n strategia 2022–2025 – Asiakkuuksista kestäväan kasvuun - päättyy vuoteen 2025. HSL:n uusi strategia vuosille 2026-2029 on hyväksytty HSL:n hallituksessa 23.10.2025. Uusi strategia ja toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028 ovat päätöksenteossa yhtymäkokouksessa samaan aikaan. Uutta strategiaa ja TTS-suunnitelman tavoitteita on valmisteltu rinnakkain vuoden 2025 aikana.

TTS:n tavoitekokonaisuudet on asetettu uuden strategian päämäärien mukaisesti. Päämäärät ovat: **helppoa liikkumista ihmisille, tulevaisuuden kestäviä matkaketjuja, tuottavuudella tilaa uudistumiselle ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta.**

Taloussuunnitelma

a) Toimintatulot

Toimintatulot vuonna 2026 ovat yhteensä 990,1 milj. euroa. Kasvua vuoden 2025 ennusteeseen verrattuna on 65,2 milj. euroa (7,0 %). Toimintatuloista vuonna 2026 41,4 % on lipputuloja ja 56,0 % kuntaosuuksia. Toimintatulojen arvioidaan olevat 1065,1 milj. euroa vuonna 2027 ja 1059,7 milj. euroa vuonna 2028.

Lipputulot

Toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu tavoitteeseen, jossa matkustajamäärät kasvavat 390 milj. nousuun vuonna 2026. Kokonaisuudessaan vuodelle 2026

tavoitellaan lipputulot yhteensä 409,6 milj. euron edestä. Lipputulotavoite vuonna 2026 on 20,3 milj. euroa (5,2 %) kuluva vuoden 2025 ennustetta suurempi. Vuonna 2027 lipputulot on arvioitu 413,8 milj. euron mukaisiksi ja vuonna 2028 447,2 milj. euron mukaan. Lipputulotavoitteet on laskettu keskimääräisellä 4,0 prosentin hintojen korotuksella vuonna 2026 ja 2,7 prosentin korotuksella vuosittain 2027 ja 2028.

Kuntaosuudet

Ne menot, joita ei voida kattaa lipputulolla tai muilla tuloilla, jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina. Kuntaosuudet jaetaan jäsenkunnille perussopimuksessa sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Laskutettavat kuntaosuudet ovat talousarviossa 2026 yhteensä 554,2 milj. euroa ja ne kasvavat kuluva vuodesta 2025 47,8 milj. euroa. Kuntien keskimääräinen subventiotaso on 57,9 %. Kuntaosuudet vuosina 2027 ja 2028 ovat 624,2 milj. euroa ja 584,4 milj. euroa.

Muut tulot

Muita kuin lippu- ja kuntaosuustuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 26,2 milj. euroa vuonna 2026.

Valtion suurten kaupunkien joukkoliikennetuen vuosittaiseksi määräksi on arvioitu 4,8 milj. euroa vuosina 2026-2028.

Tarkastusmaksutuloja arvioidaan vuonna 2026 kertyvän 8,5 milj. euroa, joista kirjataan luottotappiota ja luottotappiovarauksia yhteensä noin 3,1 milj. euroa.

Muita tuottoja arvioidaan saatavan 12,9 milj. euroa vuonna 2026, 13,7 milj. euroa vuonna 2027 ja 14,8 milj. euroa vuonna 2028. Mainostuottojen osuus muista tuloista on 4,9 milj. euroa vuonna 2026, 5,5 milj. euroa vuonna 2027 ja 6,5 milj. euroa vuonna 2028. Vuokratuloja saadaan ajoneuvojärjestelmän laitteista, kuljettajien taukotiloista ja toimitilojen ulosvuokrauksesta yhteensä 3,1 milj. euroa vuonna 2026. Vuonna 2027 vuokratuloja arvioidaan saatavan 3,2 milj. euroa ja vuonna 2028 3,3 milj. euroa. Muut tulot koostuvat matka- ja kantakorttien myynnistä, erilaisista palvelumaksuista ja edelleen veloittavista korvauksista.

b) Toimintamenot

Toimintamenot vuonna 2026 ovat yhteensä 989,9 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2025 ennusteesta 27,2 milj. euroa (2,8 %). Vuonna 2027 toimintamenojen arvioidaan olevan 1047,6 milj. euroa ja 1041,1 milj. euroa vuonna 2028.

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 944,4 milj. euroa vuonna 2026, 95,4 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Palveluiden ostoon käytetään vuonna 2027 yhteensä 1000,8 milj. euroa ja 993,4 milj. euroa vuonna 2028.

Joukkoliikenteen operointikustannukset

Liikennöitsijöille maksetaan joukkoliikenteen operoinnista vuonna 2026 yhteensä 642,9 milj. euroa, joka on 64,9 % toimintamenoista. Liikenteen operoinnin kustannukset ovat vuonna 2027 yhteensä 685,2 milj. euroa ja 672,7 milj. euroa vuonna 2028.

Operointikustannusten kustannustehokkuutta tavoitellaan harventamalla ja mahdollisesti lakkauttamalla heikolla kustannustehokkuudella suorittavaa liikennettä. Tämä tarkoittaa mahdollisesti yksittäisten linjojen kokonaisia lakkautuksia ja hiljaisempien ajankohtien liikenteen karsimista eri puolilla seutua. Bussiliikenteessä riskitasoa on nostettu erityisesti korvaavan liikenteen järjestelyiden budjetoinnin osalta. Tämän lisäksi useita suunniteltuja pienempiä linjakohtaisia kehittämistoimenpiteitä on päätetty jättää tekemättä tai lykätä myöhemmille vuosille, mikä voi aiheuttaa tarvetta vuorovälien harventamiselle. Varaudumme riskitason noston myötä heikentämään joukkoliikennetarjontaa isojen työmaiden aiheuttaessa joukkoliikenteelle hidastuksia. Tehtävät leikkaukset ja bussiliikenteen kehittämistoimenpiteiden lykkääminen aiheuttavat negatiivisia vaikutuksia asiakaskokemukseen täsmällisyyden heikentyessä, kapasiteetin epäoptimaalisen mitoituksen tai yksinkertaisesti poistuvan palvelun myötä. Korvaavan liikenteen riskitason nostamisella voi olla pienimuotoisia vaikutuksia asiakaskokemuksen lisäksi myös vuoden 2026 lipputulokertymään ja pidemmän ajan kehitykseen joukkoliikenteen koetussa kilpailukyvyssä ja kulkutapaosuudessa, jos riskit realisoituisivat. Kaikki tehtävät toimenpiteet tullaan kohdentamaan siten, että vaikutus HSL:n strategiassa määritelyihin tavoitteisiin olisi mahdollisimman pieni.

Bussiliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 364,0 milj. euroa vuonna 2026. Vuonna 2027 kustannuksiksi arvioidaan 390,9 milj. euroa ja 374,4 milj. euroa vuonna 2028. Vuoteen 2025 nähden kustannusten kasvun taustalla on aikataulunmukaisen liikenteen ja kustannustason muutos (+2 milj. euroa) sekä muiden erien, sisältäen liikenteen varauvat, (yhteensä + 6 milj. euroa) kasvu. Toisaalta bussiliikenteen aikataulunmukaisesta liikenteestä sekä liikenteen varaumista tullaan karsimaan yhteensä -6,4 milj. euron verran. Bussiliikenteen kustannukset sisältävät 2,2 milj. euron varauksen ympäristöbonukseen vuonna 2026.

Metrolinjakustannusten arvioidaan olevan 62,3 milj. euroa vuonna 2026. Kustannustason arvioidaan nousevan linjatuntien ja junapäivien yksikköhintojen osalta vuonna 2026 verrattuna nykytasoon. Toisaalta linjakilometrien yksikköhintojen arvioidaan jatkavan laskua vuonna 2026. Vuonna 2027 kustannuksiksi arvioidaan 61,6 milj. euroa ja vuonna 2028 61,7 milj. euroa.

Raitioliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2026 olevan 85,1 milj. euroa. Vuonna 2026 kustannuksia nostavat Kruunusiltojen kuljettajakoulutukset sekä tähän liittyvä muu varauma. Kustannuksiksi arvioidaan 90,9 milj. euroa vuonna 2027 ja 89,1 milj. euroa vuonna 2028.

Pikaraitiotien kustannuksiin varataan vuonna 2026 23,9 milj. euroa. Kustannusten nousua selittävät pikaraitioiden huoltosopimus sekä lisäksi varikkojen ja vaunujen kustannusten nousu. Kustannusten nousua kompensoi vaunujen laskevat kunnossapitokorvaukset. Vuonna 2027 kustannusten arvioidaan olevan 27,4 milj. euroa ja vuonna 2028 29,1 milj. euroa.

Lauttaliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2026 olevan 5,6 milj. euroa, vuonna 2027 5,7 milj. euroa ja vuonna 2028 5,7 milj. euroa.

Junaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan vuonna 2026 yhteensä 102,0 milj. euroa. Summa sisältää Junakalustoyhtiön vuokrat Sm5-kalustosta ja korvaukset lippuyhteistyöstä. Vuonna 2027 junaliikenteen kustannuksiksi arvioidaan yhteensä 108,7 milj. euroa sekä 112,7 milj. euroa vuonna 2028.

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

HSL:n ja jäsenkuntien välisissä infrasopimuksissa on sovittu joukkoliikenteen infrakorvauksen laskutusperiaatteista. Sopimuksen mukaan kullekin kaupungille maksettavan joukkoliikenteen infrakorvauksen määrä vahvistetaan HSL:n talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Vuonna 2026 joukkoliikenneinfran käyttökorkauksia maksetaan yhteensä 249,0 milj. euroa. Kuntien HSL:ltä laskuttamat infrakustannukset ovat seuraavat: Helsinki 132,6 milj. euroa, Espoo 101,3 milj. euroa, Vantaa 12,5 milj. euroa ja Kirkkonummi 0,3 milj. euroa. Lisäksi HSL hankkii ostopalveluna Espoossa ja Helsingissä sijaitsevien sähköbussien latausinfraan kokonaiskustannuksiltaan 2,3 milj. euroa vuonna 2026. Infrakustannukset ovat vuoden 2027 suunnitelmassa 263,2 milj. euroa ja vuonna 2028 268,6 milj. euroa.

Muut palvelujen ostomenot

Muuhun kuin liikennöitsijöille maksettaviin liikennöintikorvauksiin ja infrapalvelujen ostoihin käytetään 52,6 milj. euroa vuonna 2026. Muihin palvelujen ostoon käytetään 52,4 milj. euroa vuonna 2027 ja 52,1 milj. euroa vuonna 2028.

ICT-käyttöpalveluiden kustannukset (31,0 milj. euroa vuonna 2026) sisältävät lippu- ja informaatiojärjestelmien ohjelmistojen ja laitteiden käyttöpalveluiden sopimusmaksut, kapasiteettipalvelut ja muut vuosittaiset käyttökustannukset. Laitehuoltopalveluihin käytetään 2,3 milj. euroa vuonna 2026. ICT-käyttöpalveluiden kustannusten ennakoidaan hieman laskevan TTS-kaudella kun vanhan lippujärjestelmän ylläpito päättyy. ICT-käyttöpalveluihin on budjetoitu 30,2 milj. euroa vuodelle 2027 ja 30,7 milj. euroa vuodelle 2028. Laitehuoltopalveluihin on varattu 2,0 milj. euroa vuonna 2027 ja 1,9 milj. euroa vuonna 2028.

Ulkopuolelta ostettavia asiantuntijapalveluita käytetään omaa osaamista täydentämään silloin, kun se on strategisesti ja taloudellisesti järkevää. Vuonna 2026 ulkopuolisiin asiantuntijapalveluihin arvioidaan käytettävän 6,4 milj. euroa.

Markkinointi- ja ilmoituspalveluihin sekä erilaisiin painatuksiin käytetään 4,6 milj. euroa. Varaus sisältää asiakasviestinnän ja uusien palveluiden markkinoinnin suunnittelupalvelut.

Muihin palveluostoihin käytetään yhteensä 8,4 milj. euroa vuonna 2026. Tämä ryhmä sisältää mm. vartiointipalvelut, maksutapojen provisiot ja myyntipalkkiot, staattisen informaation hoitopalvelut, toimitiloihin sekä henkilöstöön liittyvät palvelut, kuten puhtaanapito, työterveyshuollon palvelut sekä koulutus- ja matkustuspalvelut.

Muut kulut

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on varattu 0,8-0,9 milj. euroa vuosittain. Tämä menoerä sisältää toimisto- ja ICT-tarvikkeet, matka- ja kertakorttipohjien hankinnat, kuititruulat, kalusto- ym. tarvikehankinnat.

Vuokramenot vuonna 2026 ovat 6,0 milj. euroa. Vuokramenot sisältävät HSL:n toimitilojen vuokra- ja vastikekustannusten lisäksi kuljettajien sosiaalituloista maksettavia vuokria 1,5 milj. euroa, Ojangan varikon vuokraa 1,8 milj. euroa ja Pasilan asemasta maksettavaa vuokraa 0,9 milj. euroa.

Muut menot vuonna 2026 ovat 3,7 milj. euroa. Muihin menoihin sisältyvät tarkastusmaksujen luottotappiot ja luottotappiovaraukset, joita arvioidaan kirjattavan noin 3,1-3,8 milj. euroa vuosina 2026-2028. Muihin menoihin sisältyvät myös HSL:n

myyntikanavista aiheutuvat maksamisen kulut kuten luottokortti- ym. provisiot, joiden arvioidaan olevan TTS-kaudella 1,5 milj. euron luokkaa vuosittain.

Henkilöstömenot ovat 34,9 milj. euroa vuonna 2026, joka on 3,5 % toimintamenoista. Palkkojen ja palkkioiden osuus henkilöstömenoista on yhteensä 28,6 milj. euroa. Eläkemenoihin ja muihin sivukuluihin on varattu yhteensä 6,3 milj. euroa.

Toimintakatteen vuonna 2026 arvioidaan olevan 0,1 milj. euroa ylijäämäinen.

c) Rahoitustuotot ja -kulut

HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta. Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026-2028 sisältää vuonna 2020 nostetun 50,0 milj. euron talousarviolainan kustannukset takaisinmaksuerinä rahoituslaskelmassa ja korkoina tuloslaskelmassa. Tätä lainaa on jäljellä vuoden 2025 lopussa 23,7 milj. euroa, jota lyhennetään 5,3 milj. eurolla vuosittain.

TTS-suunnitelma ei sisällä varausta uuden talousarviolainan nostoon. TTS-suunnitelma on laadittu tasapainoisen talouden periaatteella, jotta kassan riittävyys pysyy tyydyttävällä tasolla TTS-kauden loppuun. Lainarahoituksen tai muun lisärahoituksen tarve arvioidaan vuosittain.

Ylimääräisten kassavarojen sijoituksissa noudatetaan HSL:n hallituksen hyväksymää sijoituspolitiikkaa. Sijoituksia tehdään vain kassavarojen tuoton turvaamiseksi, mikäli ylimääräisiä kassavaroja TTS-kaudella on jäljellä.

Rahoituksen nettotuottojen arvioidaan olevan 3,9 milj. euroa vuonna 2026, kun varaudutaan jäljellä olevien talletusten purkuun. Rahoitustuottojen arvioidaan olevan 2,0 milj. euroa vuonna 2027 ja 1,5 milj. euroa vuonna 2028.

HSL:n yhtymäkokous päättää vuosittain jäsenkunnille maksettavan peruspääoman koron määrästä ja maksamisesta. TTS-esitys sisältää varauksen PKS-omistajaohjauksen määrittelemälle 1,5 prosentin peruspääoman korolle. Yli-/alijäämäkertymille ei esitetä maksettavaksi tai perittäväksi korkoa talousarviovuonna.

Vuosikate rahoituserien jälkeen on 4,0 milj. euroa ylijäämäinen, ja se ei riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja.

d) Poistot ja investoinnit

Suunnitelmapoistot ovat taloussuunnitelmassa yhteensä 18,6 milj. euroa vuonna 2026, 19,0 milj. euroa vuonna 2027 ja 19,7 milj. euroa vuonna 2028.

HSL:n investointimenot ovat 25,4 milj. euroa vuonna 2026, 24,0 milj. euroa vuonna 2027 ja 22,0 milj. euroa vuonna 2028. Investoinnit painottuvat erityisesti neljään kokonaisuuteen: lipunmyynti- ja hinnoittelujärjestelmän jatkokehitykseen (asiakasrajapinnat ja taustajärjestelmät), matkustajainformaatiojärjestelmän kokonaisuudistamiseen ja asiakkuuksienhallinnan kyvykkyyksien kasvattamiseen ja tiedolla johtamiseen.

e) Tilikauden tulos

Tilikauden 2026 alijäämäksi on budjetoitu -14,6 milj. euroa, ja se katetaan edellisinä vuosina kertyneistä ylijäämistä.

Ehdotus

Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että yhtymäkokous päättää:

a) hyväksyä talousarvion vuodelle 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2026-2028 liitteen mukaisena;

b) hyväksyä sitovat määrärahat ja tuloarviot vuodelle 2026 seuraavasti: toimintamenot 989 925 000 euroa, investointimenot 25 400 000 euroa ja kuntaosuudet 554 203 000 euroa; sekä

c) että HSL maksaa jäsenkunnille 1,5 % korkoa peruspääomasta PKS-omistajaohjauksen linjauksen mukaisesti talousarviovuonna.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotuksensa seuraavanlaiseksi:

Hallitus päättää

a) valtuuttaa toimitusjohtajan tekemään toiminta- ja taloussuunnitelmaan edellisessä asiakohdassa 101 tehdyn päätöksen edellyttämät muutokset;

b) esittää yhtymäkokoukselle, että yhtymäkokous hyväksyy talousarvion vuodelle 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2026-2028 toimitusjohtajan viimeistelemän liitteen mukaisena;

c) esittää yhtymäkokoukselle, että yhtymäkokous hyväksyy sitovat määrärahat ja tuloarviot vuodelle 2026 seuraavasti: toimintamenot 989 925 000 euroa, investointimenot 25 400 000 euroa ja kuntaosuudet 556 185 000 euroa; sekä

d) esittää yhtymäkokoukselle, että HSL maksaa jäsenkunnille 1,5 % korkoa peruspääomasta PKS-omistajaohjauksen linjauksen mukaisesti talousarviovuonna.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026-2028 (toimitusjohtajan päivittämä 28.10.2025)

Osavuositarkastus 3/2025

137/02.02.00.00/2024 Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027

Hallitus 28.10.2025 § 103

Esittelijä
Valmistelijä

Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi
yksikön päällikkö Maarit Hauskamaa, maarit.hauskamaa@hsl.fi

Vuoden 2025 kolmas osavuositarkastus perustuu talouslukujen osalta pääosin yhdeksän kuukauden toteutumatietoihin. Osavuositarkastus sisältää vuositason ennusteen talouden toteutumisesta.

Osavuositarkastuksen tulosten ennuste perustuu skenaarioon, jonka mukaan nousijamäärä jää -0,5 % alle vuoden 2025 tavoitetason. Matkustajamäärätavoite kuluvalle vuodelle on 384 milj. nousijaa, kun ennusteen mukaan jäädään 382 milj. nousijaan. Tavoitteesta jäämisen taustalla on etätöiden ja työmaiden aiheuttamat haasteet, työmaista merkittävimpiä Pitkäsillan remontti. Edelliseen vuoteen verrattuna matkustajamäärien ennustetaan kasvavan 5,9 % ja kasvu on nopeampaa kuin alueen ennustettu väestönkasvu (1,1 %) ja HSL:n historiallinen kasvu.

Osavuositarkastuksen ennusteissa **toimintatuottojen** yhteensä arvioidaan olevan vuositasolla 924,9 milj. euroa, -16,5 milj. euroa (-1,8 %) talousarviossa arvioitua vähemmän. Vuoden 2025 talousarviossa lipputulotavoite asetettiin 408,0 milj. euroon. Lipputulot jäävät ennusteen mukaan 389,3 milj. euroon, mikä jää -18,7 milj. euroa (-4,6 %) alle talousarvion. Edelliseen vuoteen verrattuna lipputulot kasvavat ennusteen mukaan kuitenkin 4,6 %. Vuoden 2025 hinnoittelussa huomioitiin 8,0 prosentin tasokorotus tasaisesti koko lippuvalikoimaan. Muita toimintatuottoja arvioidaan kertyvän 2,2 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän pääosin tarkastusmaksutuottojen ylittäessä ennusteen mukaan talousarviossa arvioidut tulot.

Toimintakulujen arvioidaan olevan 962,8 milj. euroa ja alittavan talousarvion -1,7 milj. eurolla (-0,2 %). Joukkoliikenteen operointikustannukset (liikennöitsijöille liikennöinnistä maksettavat) yhteensä alittavat ennusteen mukaan talousarvion arviolta -2,4 milj. eurolla (-0,4 %). Taustalla kaupunkiraideliikenteessä talousarviota alhaisemmat linjakilometrien yksikköhinnat ja varikkokustannukset sekä alhaisemmat pääomakorvausten korot. Kustannusennusteissa on huomioitu liikennöitsijöiden (indeksi)sopimusten muutospäivityksen seurauksena noin 7,0 milj. euron lisäys ja tulevat lisäykset junaliikenteen lippujen yhteiskäyttöisyydessä ja kannusteissa 2,9 milj. euroa.

Joukkoliikenneinfran käyttökorkaukset ylittävät niihin varatun talousarvion 2,6 milj. eurolla (1,1 %). Ylitys johtuu Helsingille maksettavan korkauksen korjauksesta. Infrasoimusten mukaisesti talousarvion merkittävä ylitys käsitellään erikseen hallituksessa ja yhtymäkokouksessa tilikauden aikana.

Investointimenojen arvioidaan toteutuvan 25,7 milj. euron suuruisena ja jäävän -1,3 milj. euroa alle talousarvion (-4,8 %). Investointien poistojen ennustetaan tässä vaiheessa ylittävän talousarvio 1,3 milj. eurolla ajoneuvoista poistettujen reitittimien kertapoiston johdosta.

Edellä mainituista syistä johtuen **tilikauden tuloksen** arvioidaan olevan 54,3 milj. euroa alijäämäinen, kun talousarvio oli laadittu 38,4 milj. euron alijäämäiseksi. Merkittävin tekijä talousarviota suurempaan alijäämään on lipputulojen jääminen talousarviotavoitteesta. Alijäämä katetaan edellisten vuosien ylijäämäkertymistä.

Sitovia määrärahoja talousarviossa ovat toimintakulut ja investointimenot sekä sitova tuloarvio kuntaosuudet yhteensä. Osavuositarkastuksen perusteella sitovat erät eivät ylity. Infrakorvauksiin tuleva talousarvion muutos käsitellään hallituksessa ja yhtymäkokouksessa omana asianaan.

Osavuositarkastuksia laaditaan kvartaaleittain. Seuraava osavuositarkastus laaditaan tilinpäätösennusteena vuoden vaihteen jälkeen.

Ehdotus

Hallitus päättää merkitä tiedoksi osavuositarkastuksen 3/2025 ja lähettää sen edelleen tiedoksi yhtymäkokoukselle.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Osavuositarkastus 3/2025

Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset

Hallitus 28.10.2025 § 104

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja tulosalueen johtajien viranhaltijapäätökset ajalta 29.9.–17.10.2025.

Ehdotus Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus 28.10.2025 § 105

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

HSL on antanut seuraavat lausunnot ja kannanotot:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026 HE 99/2025 vp
- Lausunto Siuntion aseman parantamisesta, ratasuunnitelma, Siuntio
- Lausunto Vantaan ratikan meluavista päivätöistä Tikkurilassa 2025-2028

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Mainonnan eettisen neuvoston lausunto, saatavilla kirjaamosta
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen muuttaminen, Sipoon kunnan lausunto
- Lausuntopyyntö HE 99/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi 2026
- Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 13/2025 vp - HE 65/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi raideliikennelain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta
- Kaupunkiliikenneyhtiön lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallitukselle Vaaralan raitiovaunuvareikkohankkeen ehdotussuunnitelmasta
- Lausuntopyyntö Uudenmaan maakuntaohjelmasta ja ympäristöselostuksesta
- Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian selvitys- ja lausuntopyyntö EOAK/5151/2025 Matkakortin vaihdon lopettaminen
- XMDS Holding B.V - Hankinta-oikaisuvaatimus 21.10.2025 (JULKINEN)
- Request for Rectification of Procurement Decision 149/02.08.00/2025 regarding the exclusion of the tender submitted by Adyen N.V./Hankinta-oikaisuvaatimus, Adyen N.V. (osittain salassapidettävä, julkinen versio saatavilla kirjaamosta)
- Selvityspyyntö markkinaoikeuden asiassa dnro 557/2025
- Apulaisoikeuskanslerin päätös asiassa OKV/312/70/2024, Matkustajien oikeusturva joukkoliikenteen tarkastus- ja valvontamaksuja määrättäessä
- Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 20.10.2025 asiassa 6482/2025 (saatavilla kirjaamosta)

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026 HE 99/2025 vp (235/00.04.02/2025)
Lausunto Siuntion aseman parantamisesta, ratasuunnitelma, Siuntio (203/08.00.00.03/2025)

Lausunto Vantaan ratikan meluavista päivätoista Tikkurilassa 2025-2028
(117/10.02.03/2025)

Mainonnan eettisen neuvoston lausunto (165/00.04.02/2025), saatavilla kirjaamosta
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen muuttaminen,
Sipoon kunnan lausunto (42/00.01.00/2022)

Lausuntopyyntö HE 99/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi
2026 (235/00.04.02/2025)

Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 13/2025 vp - HE 65/2025 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi raideliikennelain muuttamisesta ja
väliaikaisesta muuttamisesta sekä liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta
(135/03.00.00.00/2022)

Kaupunkiliikenneyhtiön lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän
hallitukselle Vaaralan raitiovaunuvarikkohankkeen ehdotussuunnitelmasta
(236/08.00.00.03/2025)

Lausuntopyyntö Uudenmaan maakuntaohjelmasta ja ympäristöselostuksesta
(232/00.04.02/2025)

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian selvitys- ja lausuntopyyntö EOAK/5151/2025
Matkakortin vaihdon lopettaminen (231/00.04.02/2025)

XMDS Holding B.V - Hankinta-oikaisuvaatimus 21.10.2025 (JULKINEN)
(149/02.08.00/2025)

Request for Rectification of Procurement Decision 149/02.08.00/2025 regarding the
exclusion of the tender submitted by Adyen N.V./Hankinta-oikaisuvaatimus, Adyen
N.V. (149/02.08.00/2025), osittain salassapidettävä, julkinen versio saatavilla
kirjaamosta

Selvityspyyntö markkinaoikeuden asiassa dnro 557/2025 (149/02.08.00/2025)

Apulaisoikeuskanslerin päätös asiassa OKV/312/70/2024, Matkustajien oikeusturva
joukkoliikenteen tarkastus- ja valvontamaksuja määrättäessä (108/00.04.02/2024)

Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 20.10.2025 asiassa 6482/2025
(29/00.01.01/2024), saatavilla kirjaamosta

Seuraava kokous

Hallitus 28.10.2025 § 106

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Ehdotus

Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti tiistaina 25.11. klo 9.30. Kokous pidetään sähköisesti. Seuraava iltakoulu on keskiviikkona 19.11. klo 16.00 alkaen. Paikka ilmoitetaan kokouskutsussa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

**Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 99, § 100, § 102, § 103,
§ 104, § 105, § 106**

Muutoksenhakukielto

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 101

Oikaisuvaatimusohje

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle (kuntalaki 134 §). Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon:

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot.

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on niiden toimitustavasta riippumatta oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.